

ADVIESNOTA GEMEENTE SOEST

Steller advies: E.M.M. Hamaker	Zaaknummer 2282323	Afdeling: Samenleving	Datum: 9-12-2019
--	------------------------------	---------------------------------	----------------------------

Onderwerp:

Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Soest 2020

Voorstel tot besluit:

1. Kennis te nemen van het advies van de Adviesraad Sociaal Domein Soest en in te stemmen met de voorgestelde beantwoording.
2. In te stemmen met de bijgesloten ontwerpverordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Soest 2020.
3. De ontwerpverordening voor vaststelling (terugwerkend tot en met 1-1-2020) aan te bieden aan de raad van Soest.

Advies secretaris:

Conform advies te besluiten

Beslissing

Conform besloten

Document	Openbaar	Alleen invullen indien geheim				
		reden (art. 10 WOB)	tot hoelang	bekrachtiging raad		
Besluit	Ja					
Adviesnota	Ja					
Bijlage(n)	Ja					
Bijzondere aspecten	Nee					
Portefeuillehouder	Liesa van Aalst-Veldman					
Overleg met portefeuillehouder	Ja					
Overleg met andere afd. en ext. partners	Ja, DV, SL/JZ en BV/F&I					
Ter inzage voor beleidsveld	Geen					

B&W verg.d.d.

2019.12.17

RM

AT

LvA

NK

HD

Akkoord

Bespreken

- Bijlage(n)
- a) ontwerpverordening maatschappelijke ondersteuning Soest 2020 (+ verordening 2019 ter vergelijking)
 - b) raadsvoorstel en raadsbesluit
 - c) advies van Adviesraad Sociaal Domein Soest

Voorstel tot besluit

1. Kennis te nemen van het advies van de Adviesraad Sociaal Domein Soest en in te stemmen met de voorgestelde beantwoording.
2. In te stemmen met de bijgesloten ontwerpverordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Soest 2020.
3. De ontwerpverordening voor vaststelling (terugwerkend tot en met 1-1-2020) aan te bieden aan de raad van Soest.

Inleiding

De verordening maatschappelijke ondersteuning is de afgelopen jaren meerdere keren aangepast:

- in juni 2017 vanwege de AMvB 'Reële prijs Wmo 2015' (om een goede prijs-kwaliteitverhouding bij Wmodiensten door derden te waarborgen);
- in september 2017 - op basis van de modelverordening maatschappelijke ondersteuning van de VNG - vanwege onder meer meerdere juridische uitspraken ;
- in februari 2018 vanwege VNG-aanvullingen, regresrecht en eigen bijdrage, het minimale pgb-tarief per uur als gevolg van de Wet minimumloon en regionaal overeengekomen wijzigingen in een pgb beschermd wonen;
- in december 2018 wegens wijzigingen in de grondslagen van enkele pgb-berekeningen, invoering van het abonnementstarief voor maatwerkvoorzieningen (op indicatie) in de Wmo, en enkele actualisaties en verduidelijkingen.

Thans liggen nieuwe wijzigingen voor, waarvoor gemeente Soest de VNG modelverordening volgt:

- door wetswijziging gaat het abonnementstarief per 1-1-2020 ook in voor algemene voorzieningen met een duurzame hulpverleningsrelatie;
- de VNG heeft deels op juridische gronden aangescherpt (onderzoeksproces, kaders voor het berekenen van de hoogtes van een pgb) of duidelijker geformuleerd (meldproces, verslag, aanvraag, advisering);
- Soest heeft verbeterd op de uitvoeringspraktijk inzake mantelzorger en voor de weigeringsgronden maatwerkvoorziening aangesloten bij formuleringen van Stimulanz, die adviseren dit vanwege meerdere rechtszaken op te nemen.

Beoogd resultaat

Een door de raad van Soest vastgestelde actuele verordening maatschappelijke ondersteuning 2020 om de uitvoering van de Wmo op te baseren.

Argumenten

1.1 De Adviesraad Sociaal Domein Soest is akkoord met de ontwerpverordening, heeft enkele opmerkingen. De opmerkingen zijn conform de voorgestelde beantwoording al verwerkt in de tekst van de ontwerpverordening.

2.1 De verordening maatschappelijke ondersteuning 2020 is ten opzichte van die van 2019 gewijzigd met een aantal onontkoombare actualisering.

- Artikel 4 over het onderzoeksproces is door VNG aangescherpt, de stap van vooronderzoek is vervallen. Dit laatste is vanwege de AVG (privacy, gegevensverzameling overeenkomstig doel) niet langer geëigend.
- Artikel 11 en 12. De VNG laat nu voor de vaststelling van de hoogte van een pgb, de gemeenteraad een kader vaststellen van essentiële zaken die altijd gevolgd moeten worden (artikel 11). Verder geeft de VNG aan dat tariefsdifferentiatie weliswaar toegepast mag worden maar dat het hanteren van percentages en daaruit voortvloeiende tarieven niet als harde grenzen kunnen gelden, hooguit als belangrijke uitgangspunten (artikel 12). Dit omdat altijd maatwerk mogelijk moet blijven.
- Artikel 13 en 14. Voor maatwerkvoorzieningen Wmo (op indicatie) geldt per 1-1-2019 het abonnementstarief, dat de eigen bijdragen van cliënten maximeert (op € 17,50 per 4 weken in 2019 dat vanaf 2020 per maand € 19,00 is). Door wetswijziging van de Wmo 2015 geldt het abonnementstarief met ingang van 1-1-2020 ook voor algemene voorzieningen met een duurzame hulpverleningsrelatie (langdurig gebruik, persoonlijke hulpverlening met overwegend arbeidskosten, continuïteit in contact medewerkercliënt belangrijk). Deze algemene voorzieningen moeten in de verordening expliciet worden benoemd. Voor Soest is dat de hulp bij het huishouden voor mantelzorgers (HHT).

- Artikel 13 en 14. Op het abonnementstarief kan gebruik van de regiotaxi, op indicatie en voor collectief vraagafhankelijk vervoer (CVV) worden uitgezonderd. De meeste gemeenten, zeker die in de regio Amersfoort doen dat. Immers, de gebruiker betaalt al per zone. De bekostiging van de regiotaxi wordt op provinciaal niveau overeengekomen. De provincie heeft laten weten dat hier tekorten zijn ontstaan. Daarom gaat de bijdrage per zone per 1-1-2020 omhoog: bij gebruik op indicatie van € 0,80 naar € 0,95 en bij CVV van € 2,20 naar € 2,40. De (verhoogde) tarieven moeten in de verordening zijn vermeld.

2.2 De verordening maatschappelijke ondersteuning 2020 is ten opzichte van die van 2019 gewijzigd met een aantal verbeteringen.

- Artikelen 2, 5 en 6. De onderdelen melding, verslag en aanvraag in het proces van het verkrijgen van Wmo ondersteuning. De VNG geeft hier duidelijker formuleringen op rechten en plichten voor gemeente en inwoner/ cliënt.
- Artikel 8. De VNG heeft de formuleert over de advisering verduidelijkt.
- Artikel 21: De praktijk is dat de waardering is voor mantelzorgers, ongeacht of zij zorgen voor een cliënt in de Wmo. Dat staat nu duidelijker op papier.
- Artikel 10. De weigeringsgronden voor een maatwerkvoorziening. Dit is naar aanleiding van juridische procedures op advies van Stimulanz aan de verordening toegevoegd. Dit schept duidelijkheid, ook bij bezwaar.
- De toelichting bij artikel 16 geeft informatie over de verschillende prijsstellingsmethodieken.

3.1 Een verordening wordt vastgesteld door de raad.

3.2 De uitvoering van de Wmo moet gebaseerd zijn op een actuele vastgestelde verordening.

3.3 Het is nodig dat de verordening op 1-1-2020 in werking treedt.

Dit is in ieder geval noodzakelijk voor de wijzigingen betreffende het abonnementstarief voor een algemene voorziening met duurzame hulpverleningsrelatie zoals de HHT.

Bij besluit door de raad in januari 2020 met terugwerkende kracht tot en met 1-1-2020 vervalt de zes weken (ter inzageleggings)termijn genoemd in artikel 6, tweede lid, van de Referendumverordening gemeente Soest 2005. Artikel 9 van de referendumverordening biedt de mogelijkheid van deze termijn af te wijken (eerdere ingangsdatum).

Kanttekeningen/risicobeheersing

- 1) De berekening van pgb-hoogten. Wegens juridische uitspraken stelt de VNG dat het hanteren van percentages voor tariefsbepalingen en het hanteren hiervan en van de daaruit voortvloeiende tarieven die staan in het Financieel Besluit, louter mogelijk is als belangrijke uitgangspunten maar niet als harde grenzen. Dit betekent niet dat elke cliënt nu meteen een hoger pgb kan krijgen 'omdat het tariefpercentage en bijbehorende tarief ' onvoldoende zou zijn. Immers, er kunnen dan andere aanbieders zijn die de ondersteuning wel voor dit tarief kunnen uitvoeren. Toch kan hier druk op de uitgaven ontstaan. In de regio is dit besproken en als onvermijdelijk bestempeld.
- 2) Door het abonnementstarief voor HHT gaan mantelzorgers in plaats van maximaal € 30 per maand nu € 19 per maand betalen. Hierdoor ontstaat een gat in de betaling van de uurkosten HHT van de aanbieders, die de gemeente als contractant van de aanbieders moet bijbetalen. Een berekening op grond van 160 deelnemende mantelzorgers (thans 155) toont dan een extra gemeentelijke uitgave van ca. € 21.000. Er is onderzocht of deze extra uitgave vermeden kon worden. Daartoe zou de maximum ureninzet HHT dan verlaagd moeten worden. Omdat de verwachting is dat dan mantelzorgers zichzelf als cliënt HH gaan aanmelden hetgeen de gemeente al gauw meer gaat kosten dan de € 21.000, wordt daarvan afgezien. Er zal worden gemonitord of een aanzuigende werking gaat optreden.
- 3) Vervoer via regiotaxi of CVV. Er lopen nog gesprekken over extra bijdragen door gemeenten om de tekorten te dekken. De dekking van de tekorten kosten is nu (in ieder geval voor een deel) bij de cliënten/ gebruikers gelegd. Dit vergoeden van gemeentezijde om de forse prijsverhogingen per zone (15% regiotaxi resp. 8% CVV) te verminderen, wordt in de huidige tijden van noodzakelijke bezuinigingen in het sociaal domein niet overwogen. Mochten de inzichten hier wijzigen, dan wordt dit separaat ter besluitvorming aan B&W voorgelegd (waarna de raad per RIB zal worden geïnformeerd).

Bestuurlijke vernieuwing N.v.t.

Aanpak/uitvoering

De verordening treedt terugwerkend in werking, na bekendmaking, op 1 januari 2020.

Communicatie en participatie

- Officiële bekendmaking, zo spoedig mogelijk nadat het raadsbesluit genomen is.
- Communicatie naar mantelzorgers over het abonnementstarief voor HHT. De mantelzorgers gaan hun eigen bijdrage niet langer zelf aan aanbieders HH afdragen maar de inning van het abonnementstarief verloopt via het CAK. Het CAK voert de wijzigingen in de loop van januari in.

Evaluatie en verantwoording

Via de Monitor Sociaal Domein en de P&C cyclus.

Kosten, baten, dekking

Kosten

De aanpassingen hebben naar onze inschatting in de volgende financiële gevolgen:

- De HHT voor mantelzorgers onder het abonnementstarief zal bij 160 deelnemende mantelzorgers (thans 155) een extra uitgave van ca. € 21.000 gaan betekenen.
- De mantelzorgwaardering blijft binnen het budget op de kostenplaats in de Meerjarenraming, geen extra kosten. **Dekking**

Het verwachte benodigde extra budget wordt aangevraagd in de voorjaarsnota 2020. Deze kosten komen ten laste van het financieel kader sociaal domein.

Baten

Aan dit besluit zijn baten verbonden in de vorm van inkomsten uit eigen bijdragen die via het abonnementstarief Wmo maximaal plafond zijn. Tevens zijn er verhoogde baten uit de eigen bijdragen per zone voor vervoer met regiotaxi en CVV. Dit mede ter dekking van tekorten op die voorzieningen. Over de bekostiging van de tekorten bij regiotaxi en CVV volgt nog een separate adviesnota waarin deze baten worden meegenomen.

Referendabel

Ja, met uitzondering van landelijk en regionaal beleid – artikelen 4, 11-12 en 13-14.

Kernboodschap

De uitvoering van de Wmo moet gebaseerd zijn op een actuele verordening. De verordening ter uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 wordt na eerdere aanpassingen (voor 2017, 2018 en 2019) per 2020 opnieuw gewijzigd:

- Het proces van aanvragen van ondersteuning is duidelijker beschreven en biedt betere waarborgen voor de cliënt;
- De hulp bij het huishouden voor mantelzorgers (HHT) komt onder het Wmo abonnementstarief en wordt voor mantelzorgers goedkoper;
- De vaststelling van pgb's krijgt een altijd toe te passen kader en de wijze van tariefsbepalingen laat meer ruimte voor individueel maatwerk;
- De zonetarieven voor de regiotaxi met of zonder indicatie moeten helaas in gemeenten in de provincie omhoog vanwege fors toegenomen kosten. Bij de regiotaxi op pasje gaat het naar € 0,95 per zone en bij gebruik als collectief vraagafhankelijk vervoer naar € 2,40 per zone.